

E 43/2013

Tekijä(t):
Høgni Hoydal (T)

Vastaanottaja(t):
Ruotsin, Suomen ja Tanskan
hallitukset

Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallituksille

Kirjallinen kysymys EU:n suunnittelemissa toimenpiteistä Färsaar- ia vastaan pohjautuen sen päättämiin Atlan- tin-Skandinavian sillin kalastuskiintiöihin

Toukokuussa 2013 Färsaarten hallitus sai EU:n kalastuskomissaarilta Maria Damanakilta kirjelmän, jonka mukaan EU on käynnistänyt prosessin erityistoimenpiteiden kohdistamiseksi Färsaariin. Perusteluna on Färsaarten asettama Atlantin-Skandinavian sillin pyyntikiintiö maan omalla kalastusalueella.

Suunnitellut toimenpiteet perustuvat EU:n erityistoimenpiteitä koskevaan asetukseen "kestämätöntä kalastusta" harjoittavista maista, josta Euroopan unionin neuvosto päätti parlamentin hyväksynnällä vuonna 2012.

Färsaarten hallitukselle lähetetyssä kirjelmässä mainitun säädöksen mukaan EU voi kieltää kaikki Färsaarten Atlantin-Skandinavian sillillä koskevat kauppayhteydet mukaan lukien kaikki tavarat, tuotteet, varusteet, materiaalit ja palvelut, jotka liittyvät kalastukseen tai Atlantin-Skandinavian silliin.

EU-asetuksessa esitetään myös, että toimenpiteisiin kuuluvien kalalajien yhteydessä pyydettävät kalalajit voidaan myös tuoda toimenpiteiden piiriin. Tämä saattaa koskea makrillia, jota sekakalastetaan sillin kanssa.

Asetuksen mukaan myös kaikki näihin kalalajeihin liittyvä logistiikka ja kuljetus voidaan kieltää koko EU:ssa. Toisin sanoen EU:n satamat ja koko EU:n infrastruktuuri voidaan sulkea rangaistuksen piirissä olevien tuotteiden osalta kuljetuksilta muualle maailmaan.

Mahdolliset toimenpiteet Färsaaria vastaan ovat kooltaan sitä luokkaa, että rajoitukset voivat kohdistua jopa neljännekseen maan kokonaisviennistä.

Kansainvälisen oikeuden ja käytännön selkeä rikkominen

Färsaarten näkökulmasta mahdolliset toimenpiteet rikkovat selvästi kansainvälisiä WTO-sääntöjä sekä Färsaarten ja EU:n välistä kauppasopimusta.

Färsaaret ei toimi kansainvälisen oikeuden ja käytännön vastaisesti. YK:n merioikeusyleissopimuksen mukaan Färsaarilla on täysi oikeus päättää pyyntikiintiöistä oman merialueensa kalalajeille.

Rangaistustoimenpiteiden tarkoituksena on ilmeisesti käyttää taloudellisia ja kauppapoliittisia voimakeinoja rannikkovaltioiden välisessä oikeudellisessa kiistassa liikkuvien kalakantojen hallinnasta ja kalastuskiintiöiden jakamisesta.

Toimenpiteet ja niiden mahdollinen täytäntöönpano ovat muutakin kuin konkreettinen ongelma Färsaarille. Ne johtavat epäsymmetriseen neuvottelutilanteeseen kaikkien maiden osalta, joiden on tarkoitus neuvotella EU:n kanssa kalastussopimuksista tulevaisuudessa. Kaikille Pohjoismaille tulisi olla periaatekysymys vastustaa tätä ja ottaa kysymykseen kantaa.

(Asian tekee erityisen absurdiksi se, että Atlantin-Skandinavian sillillä, jota nyt käytetään toimenpiteiden perusteluna, ei esiinny EU:n kalastusvesillä, eikä EU:ta alunperin tunnustettu Atlantin-Skandinavian sillin rannikkovaltioksi. Tilanne muuttui vasta vuonna 1997, kun EU asetti yksipuolisesti ilman sopimuksia EU:lle 150 000 tonnin kiintiön).

Pohjoismainen solidaarisuus ja Helsingin sopimus

Pohjoismaisesta näkökulmasta EU:n suunnittelemaat toimenpiteet Färsaaria vastaan on vakava asia. Tilanne vaarantaa pohjoismaisen solidaarisuuden periaatteen kansainvälisissä kysymyksissä. Toimenpiteiden voidaan myös katsoa rikkovan Helsingin sopimuksen henkeä ja sen konkreettisia päätöksiä. Helsingin sopimuksen artikloissa 21 ja 22 todetaan seuraavaa:

"21 artikla

Sopimuspuolten on pyrittävä lujittamaan aikaisemmin aloitettua yhteistyötä kaupan esteiden poistamiseksi Pohjoismaiden väliltä sekä mahdollisimman laajalti edelleen vahvistamaan ja kehittämään tätä yhteistyötä.

22 artikla

Sopimuspuolten on kansainvälisissä kauppapoliittisissa kysymyksissä pyrittävä niin hyvin kukin erikseen kuin yhteisesti edistämään Pohjoismaiden etuja ja tässä tarkoituksessa neuvoteltava keskenään."

Jos kolme Pohjoismaata osallistuu kauppaja kuljetussanktioihin toista Pohjoismaata kohtaan oikeudellisessa kiistassa kalastuskiintiöiden määrittämisestä ja jakamisesta, Pohjoismaiden tulee ottaa kantaa siihen, mikä on Helsingin sopimuksen oikeudellinen asema EU-oikeuteen nähden.

Edellä esitetyn perusteella kysyn seuraavaa:

1. Aikovatko Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallitukset tehdä aktiivisesti työtä EU:n toimielimissä ja päätöksentekoeleimissä estääkseen suunniteltujen toimenpiteiden kohdistamisen Färsaariin perustuen sen asetamiin Atlantin-Skandinavian kalastuskiintiöihin?
2. Ovatko Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallitukset yhtä mieltä siitä, että Färsaarilla on YK:n merioikeusyleissopimuksen mukaan oikeus päättää kalastuskiintiöistä omalla merialueellaan?

Pohjoismaiden neuvosto

E 43/2013

Tekijä(t):
Høgni Hoydal (T)

Vastaanottaja(t):
Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallitukset

Pohjoismaiden neuvosto

E 43/2013

Tekijä(t):
Høgni Hoydal (T)

Vastaanottaja(t):
Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallitukset

3. Ovatko Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallitukset yhtä mieltä siitä, että kalastuskiintiöiden perusteella Färsaariin kohdistuvat toimenpiteet rikkovat olemassa olevia kauppasopimuksia ja WTO-sääntöjä?
4. Aikovatko Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallitukset toimia aktiivisesti Helsingin sopimuksen hengen ja sopimuksen kansainväliseen talouspolitiikkaan ja kauppapolitiikkaan liittyvien konkreettisten säädösten (etenkin artiklat 21 ja 22) mukaisesti?
5. Ovatko Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallitukset neuvotelleet asiasta keskenään sekä Färsaarten kanssa kuten Helsingin sopimuksen artikloissa 21 ja 22 säädetään?
6. Onko Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallitusten mielestä Helsingin sopimuksen hengen ja konkreettisten säännösten (etenkin artiklat 21 ja 22) mukaista, jos kolme Pohjoismaata EU-jäsenmaina osallistuvat kauppaa- ja kuljetussanktioihin toista Pohjoismaata kohtaan?
7. Mitä Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallitukset aikovat konkreettisesti tehdä tässä asiassa estääkseen EU-toimenpiteet toista Pohjoismaata kohtaan oikeudellisessa kalastussopimuksia koskevassa kiistassa?

Torshávnissa 11. kesäkuuta 2013

Høgni Hoydal (T)

Pohjoismaiden neuvosto

E 43/2013

Tekijä(t):
Høgni Hoydal (T)

Vastaanottaja(t):
Ruotsin, Suomen ja Tanskan
hallitukset

Pohjoismaiden neuvosto

E 43/2013

Tekijä(t):
Høgni Hoydal (T)

Vastaanottaja(t):
Ruotsin, Suomen ja Tanskan
hallitukset